

Nr 184.

Godkänd av första kammaren den 23 maj 1917.

Godkänd av andra kammaren den 23 maj 1917.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående utredning för genomförande av en allmän arbetarsemester i vårt land.

(Första kammarens 2:a tillfälliga utskotts utlåtande nr 20.)

(Andra kammarens 4:e tillfälliga utskotts utlåtande nr 15.)

Till Konungen.

Uti inom riksdagens båda kamrar väckta motioner hava gjorts framställningar om åstadkommande av utredning på vad sätt genom statens medverkan en allmän arbetarsemester skulle kunna genomföras i vårt land.

Riksdagens vederbörande utskott hava i den ordning, 46 § riksdagsordningen föreskriver, fått mottaga yttranden över motionerna av socialstyrelsen, vilka yttranden bilagts utskottens betänkanden i ämnet.

Den nu föreliggande frågan om åtgärder för genomförande av en allmän arbetarsemester i vårt land synes riksdagen vara av stor betydelse. Det torde nämligen icke kunna bestridas, att det ofta enformiga och understundom även jäktande arbete, som i synnerhet en del industriars arbetare hava att fullgöra, i längden måste verka tröttande och nedsättande på arbetarens arbetslust och själsspänstighet. Den årligen återkommande ledighet med åtföljande vila eller någon tids ombyte av sysselsättning skulle otvivelaktigt utöva en särdeles välgörande inverkan i såväl fysiskt

som psykiskt avseende. Förutsättningen för att så skall bliva fallet är emellertid, att vid semesterfrågans ordnande tillses, att ledigheten på ändamålsenligt sätt utnyttjas; och synes den ifrågasatta ledigheten i regel böra uttagas i ett sammanhang.

I fråga om semesterns längd och grunderna för beviljandet av dylik ledighet vill riksdagen framhålla, att behovet av semester med hänsyn till arbetets art är mycket olika inom olika yrkesgrenar, så att en längre eller kortare tids arbetsledighet kan påkallas av själva arbetets beskaffenhet.

Emellertid synes det vid en utredning i ämnet böra tagas i övervägande att uppställa fordran på en viss minimitid av anställning vid i regel samma företag, innan semester beviljas. Ävenså synes det riksdagen rimligt, att semesterledigheten förlänges i förhållande till anställningstidens längd.

Inom vissa industrigrenar, vilkas drift är relativt oberoende av årstider och tillgång på råmateriel, kan måhända semesterledighet anordnas uteslutande ur synpunkten av vad som för arbetarna kan vara den lämpligaste tiden för dylik rekreation, men i allmänhet torde förhållandena nödvändiggöra att låta arbetsledningen anpassa semestertiden efter vad som ur arbetsdriftens synpunkt är lämpligt och möjligt. Detta torde icke minst gälla jordbruket. Denna näringsgren är ju så gott som fullständigt beroende av växlande och oberäkneliga naturförhållanden, och det synes riksdagen därför nödvändigt, att, vad beträffar jordbrukets arbetare, arbetsgivaren erhåller rätt att bestämma tidpunkten för eventuell ledighet, så att densamma ej må vålla avbrott under brådskande arbete.

Vidare synes det riksdagen vara av stor vikt, att en lagstiftning, som reglerar semesterförhållandena för vårt lands arbetare, tager den största möjliga hänsyn till motsvarande anordningar utomlands, så att ej en viss industrigren genom en dylik lagstiftning kommer i en mera ogynnsam ställning och belastas med större kostnader än konkurrerande industriföretag i främmande land.

Med hänsyn till det anförda anser riksdagen en allsidig utredning av den föreliggande frågan böra komma till stånd. I likhet med socialstyrelsen håller dock riksdagen före, att densamma lämpligen bör äga rum i samband med de åt styrelsen uppdragna utredningarna beträffande söndagsvila och nattarbete, varigenom åtskilliga kostnader och arbeten i avseende å primäruppgifternas insamlade skulle kunna besparas. Då emellertid verkställandet av nämnda båda utredningar på yrkande från såväl arbetsgivare- som arbetarehåll uppskjutits i avbidan på inträdandet av mera normala förhållanden på arbetsmarknaden än de nu rådande, har socialstyrelsen förordnat uppskov jämväl med nu ifrågasatta utredning. Riksdagen

gen anser avgörande skäl tala för ett sådant uppskov, men håller före, att redan i år åtgärder böra vidtagas för utredningens planerande, så att densamma kan igångsättas snarast möjligt efter det normala förhållanden återinträtt på arbetsmarknaden.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla om utredning, huruvida och på vad sätt en allmän arbetarsemester skall kunna genomföras i vårt land, samt att Eders Kungl. Maj:t för riksdagen ville framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 23 maj 1917.

Med undersåtlig vördnad.
